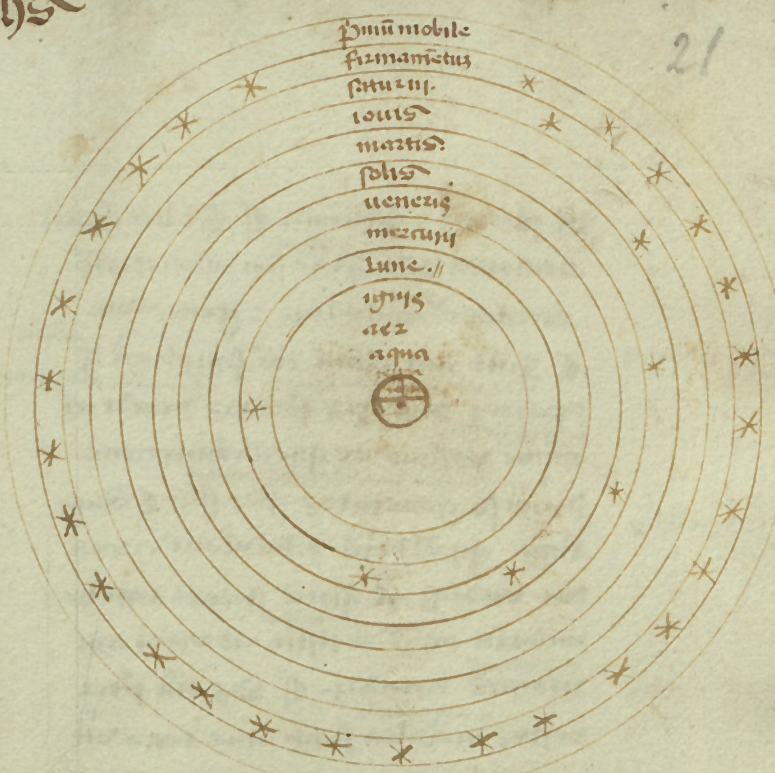

Compēdiosa tractata spece amagyo lohane
de sūo bosto edita ad introductionē afflogie
nestepano felicez incipit.

Tractatus de spera

quatuor capitulis distinguntur
dicentes pmo quid sit spera q̄ e
truz quid axis sperie quid polus mūdi
quot spece mūdi o que forma mūdi. Et
de circulis quibz hec spera n̄ialis
q̄ponitur o illa sup̄ celestis q̄ p̄staz
ymagnatur r̄ q̄poni intelligit. Et
3° de ortu r̄ occasu signoz. de dūstratē
noctuz r̄ diezuz r̄ de dīone climatuz
Et 4° de circulis planetaz r̄ motibz
eoz r̄ causis eclipsis. //

152 Simpliciana 43 152

Capitula p̄ quo
p̄cipua d̄ca
re d̄ pmo l̄ fa
nā d̄ p̄nt f̄
m.

Circulū d̄ p̄
p̄cipua d̄ca
re d̄ pmo l̄ fa
nā d̄ p̄nt f̄
m.

Diamet̄ d̄ p̄
p̄cipua d̄ca
re d̄ pmo l̄ fa
nā d̄ p̄nt f̄
m.

Pmū mobile d̄
p̄cipua d̄ca
re d̄ pmo l̄ fa
nā d̄ p̄nt f̄
m.

Vna sup̄stia
p̄cipua d̄ca
re d̄ pmo l̄ fa
nā d̄ p̄nt f̄
m.

Prima q̄ ab euclide sic exponit
r̄ distribuitur. spera e transitū
circumferentia dimidij circuli quoz
fixa diametro quousqz ad locū suū
redat circūduatur. i. spera e tale ro
tūduz soliduz corū. quod distribuitur ab
arctū semi circuli circūduato spera
uero athēdofo sic distribuitur. spera
e soliduz corū vna sup̄stia q̄ntuz
i cō medio punctū e. a quo om̄s linee
dūctē ad circumferentiā sunt cōleg.
Et ille punctū d̄ centrum spece. Et
Linea uō directē transiens p̄ centū
spece applicat̄ extremitates suas ad
circūferentiā ex utraqz pte. d̄ axis
spece. Duo uero quidē puncta axem
terminācia d̄n̄ poli mūdi. Et
aut d̄ditur p̄ solū i nonā q̄ p̄mō mo
tū siue p̄mū mobile d̄. Et i p̄
stelaz fixaz q̄ firmamentū appellat̄
et i. p̄. sp̄as. p̄. planetaz q̄z q̄daz
sūt maiores q̄daz minores. p̄ q̄ p̄lo
accēdūt. l̄. recēdūt a firmamento. vnd̄
inter illas sp̄a saturnij e maxima.
lune uero minima. p̄ ut i p̄nti figu
ra q̄ntinetur. //

Secundū autē q̄ d̄ditur i p̄nti
r̄ sp̄az. obliquaz. illi e d̄n̄ h̄ere spece
rectaz. qui manēt sub equinoctiali.
si aliquis i manere possit. r̄ d̄ recta
qm̄ neuter poloz illis magis altero
eleuatur. l̄. qm̄ illoz orizon int̄pretat̄
equinoctiales r̄ int̄pretatur ab eodē ad
angulos rectos sp̄ales. Illi uō d̄n̄
h̄ere spece obliquaz. q̄ntuz habitant
atqz equinoctiales r̄ int̄pretatur
ab eodē ad angulos impares r̄ obliqz. //

h̄er d̄ quot sūt sp̄az
p̄nti p̄ am̄s.

h̄ d̄clat̄ duabz
p̄nti d̄n̄ h̄er sp̄az obliqz

Universalis mundi machina. di
uiditur i ethera r̄ elementa
elementalis quidē alit̄ d̄i ḡnue
vuz. r̄ d̄ditur. Et eī terra. aer
i medio omnium sita tanqz centuz.
circa terraz aqua. circa aqz aer. circa
aerē ignis. Et illic purg r̄ nō turbiduz
orbz lune atqz at̄nges. ut ait
ar̄les i libro meth̄. sic eī ea dispositi

h̄ d̄clat̄ de fo
mūdi. q̄ d̄dit v
p̄nti p̄nti p̄nti

Quia p̄cipua d̄ca
re d̄ pmo l̄ fa
nā d̄ p̄nt f̄
m.

Quo dicitur...
circulorum...
quod dicitur...
circulorum...
quod dicitur...
circulorum...

oruz autz circuloz qdaz sunt ma
iores quidam minores. ut pensu
patet. ^{maior} vero circuloz i spa dicit.
qui descripto i superficie sperre sup cu
rentuz spaz i duo equalia. ^{minoz}
uero qui descripto i superficie sperre
no diuidit i duo equalia s i duas por
tiones iquales. inter circulos uero
maiores pmo e dicendu de equinoctiali
Est q equinoctial circulus quidam
diuidens sperre i duo equalia. s qmz
sui partez distans ^{ab} utroqz polloz.
Et dicitur autz equinoctial qz qd sol tra
sit p illum qd est bis i anno i pnci
pio arietis s i pnci libere e equino
ctiu i uniuersa terra. vnde appellatur
equator diei s noctis qz adquat di
em artificiales noctis s di angulus
prmi motus. Et vñ sciendu qz pri
mz motu dicitur motu pny mobil hoc
e none sperre sine reu ultim. qui
e ab oriente p occidentem rediens s
i orientem. qui etia dicitur ronalis motu
ad similitudine motu pny qe i mi
crocosmo. i. i minori mudo. s i ho
mie. quo fit consideracio arreato
re p creaturas i creatore ibi spedo. Et
Secundu motu e planetaz s firma
menti qz hinc hinc ab oriente p
occidentem item rediens i orientem
qui motu dicitur iunctionalis sine p
sualitatis ad similitudinez microcos
mi motu qui e a corruptibilibz ad
creatore item rediens ad corrup
tabilia. Et e angly pmi motus
qui diuidit ipz mobile. s sperre no
naz i duo equalia eque distas apo
lo mudi. Et vnde notadu e qz polus
mudi qui nob pmp aparit dicitur polu
septentrional arcticus. l. borealis.
dicitur septentrional a ppetione. hoc e
amano vrsa. s dicitur a ppeti thion qd
e bos qz ppetz stelle i spat iurza
tardz mouentur cu sint ppinq pollo
vl. dicitur dicitur iste septem stelle ppet

Quo dicitur...
maioribus...
normali...
uonia.

Quo dicitur...
motu...
maioribus...
normali...
uonia.

Quo dicitur...
motu.

Quo dicitur...
mudi...
normali...
uonia.

trionales qz ppetiones qz sunt par
tes circa polu. Et Arctico dicitur ab arcthos
qz e maior vrsa. maior e i iux
ta maiore vrsa. boreal vrsa dicitur qz
e i illa pte vnde venit boreas qz
lyud opposito hinc dicitur antartico
abanti quod est qz arcticus qz
qz polu arcticus. dicitur etia merid
ionalis qz e ex parte meridies. dicitur
austrius. qz e i illa pte aqua venit
austrius. Et ista duo punta stabilia dicitur
memento dicuntur poli mudi. qz sper
axem terminat terminat s ad illos
induct mundus quoz vna nobis p
aparit. reliqz reliqz occultatur vnde
virgilius hinc uertit nobis pmp subli
mis. ac illa sub pedibus suis at tunc
manet p pundi. Et de zodiaco etia
e alij circuloz i sperre qui interpretantur
equinoctiales s interpretatur ab eod i
duas partes equalis. vna cui me
dies dicitur vrsa ppetione
s alia uersa austris dicitur circuloz iste
zodiacus agere zoe qd e vita qui p
monu planetaz subest omis vita
i istis i ppetibus. vel dicitur zodiacus qd
e al qz cu diuidatur i xij parte
equales qz pars appellatur signu
olij nome speciale anomie ab ar
aialis ppetitatz aliqua quem
entz tam et ipi qm aiali. vl p
dispositione felaz fixaz i illis
ptibz ad modu huiusmodi aialium
Et vnde dicitur circuloz latine dicitur similes
qz fert signa vl qz diuidit. s ea
ab aristotele i libro vrsa de generati
one s corruptione dicitur circuloz obli
qz vbi dicit qz p arcticus vrsa p
puz i circulo obliquo sunt genera
tiones s corruptiones i rebz. Non
na aut signoz s ordinatio omne
i i hys vrsa ppetit. Snt apes
taury. gemini. cancer. leo. vrsa
libra. scorpio. architeus. capes.

Quo dicitur...
ppeti

Quo dicitur...
ppeti

Quo dicitur...
ppeti

Quo dicitur...
ppeti

Quo dicitur...
ppeti

Quo dicitur...
ppeti

Quo dicitur...
ppeti

Quo dicitur...
ppeti

Et dicitur quod zodiacus
in gradibus.

Et dicitur quod zodiacus
in gradibus.

Et dicitur quod sit linea
in zodiacis.

Et dicitur quod dicitur signa
in zodiacis.

Et dicitur quod dicitur signa
in zodiacis.

amphora. pites. Et dicitur aut signorum di
viditur. T. xxx. gradus. Unde per quod
toto zodiaco sunt. ccc. lx. gradus. et per
astronomos. iteque quibus gradus dicitur
dicitur T. lx. minuta quibus minuta T. lx.
perunda. quibus perundus T. lx. et cetera
per deinceps sicut dicitur zodiacus
ab astronomo T. ccc. lx. gradus. ita quibus
circulus T. sicut sine maior sine minor
T. partes quibus similes. Et cum omnes et circum
ly preter zodiacus T. sicut intelligitur per
linea vel circulerentia. solus zodiacus
intelligitur superficies huius T. latitudinis
sua xii. gradus de cuiusmodi iam locu
ti sumus. Unde quidam in astrolo
gia menciuntur dicentes esse quadra
ta signa nisi abutentes nomine id app
elant quadratum et quadrangulum. Sig
na autem ab h. xxx. gradus longitudi
dine. xii. vero T. latitudine. Et linea
vero dicitur zodiacus T. circumitu ita
quod ex una parte relinquatur virgi
na. et ex altera parte. vi. de linea eclip
tica. quibus quidam sol et luna linealiter
sunt illa ecliptica est eclipsis
solis vel lune. sol quidam per decu
rit super eclipticam. omnes alii plane
te vel declinant versus septentrionem
vel versus austrum. quibus et subclit
ra pars vero zodiacus quod declinat ab
equinoctiali versus septentrionem. de
septentrionalis vel borealis. vel arctica
et illa per signa quod sunt apud pro ari
etis versus T. finem virginis dicitur sig
na septentrionalia. alia pars zodia
ci quod declinat ab equinoctiali versus
meridies de meridionalis. versus aus
tralis et per signa quod sunt apud pro li
bre versus T. finem piscium dicitur meridio
nalia vel australia. Et cum autem de sol
e T. arctice vel T. alto signo. sciendum est
quod in scripturis per sub per quod nunc acci
pimus signum. Et in alia parte signum
tunc dicitur signum pyramis quadru
larem cuius basis est illa superficies zodiacus
quod appellamus signum versus verso eius
T. terra vel T. centro terre. et hoc loquendo

prope. possumus dicere planetas esse in
signis. Et dicitur dicitur signum. ut in 3. r. v. accipio
ligamur per circuli transpunctes super
polos zodiaci et per principia signorum. xii.
isti per circuli dividunt totam superficiem
super T. xii. partes latas T. medio. ar
tiores vero iuxta polos. et quibus pars
talibus de signis obliquis habet nomen spe
ciale anomen illius signi quod inscribitur
inter illas duas suas lineas et per hanc
accipionez stelle quod sunt iuxta polos
dicitur esse T. signum. Et item intelligitur cor 4. r. v. accipio.
per quoddam cuius basis sit signum per quod iam nunc
ultimo accipimus signum. anomen vero
eius sit super axem de zodiaci. tale quod
corpi T. quarta significatio. de signum
per quam accipionez totum mundum dicitur
dicitur T. xii. partes equales quod dicitur xii.
signa sicut quibus quod T. in medio de aliis
signis. Et sunt autem alii duo circuli
maiores T. sicut quod dicitur colubrum etiam
et distinguntur solistia et equinoctia. de
arctice quod est in medio obliquis quod est bog sil
vester. quod quadmodum randa bonis selue
ficus exerta quod est in medio eius sunt per
circula et non perfectum. ita colubrum per
apparet nobis imperfectum quod in una eius
medietas aperit. Colubrum quod distat
quibus solistia transit per polos mundi
et per polos zodiaci et maximas polus de
clinationes et per primus gradus cancri
capricorni. Unde primus gradus canci
ubi colubrum iterum transit zodiacum de puncto
solistia finalis quod quod polus T. est
solistia finalis et non potest polus magis
ad orientem capitis versus. Et est autem
orientem punctum T. firmamento dicitur se
positum capitibus versus. Et archus vero huius quod sit maxima
colubrum quod dicitur capitur inter punctum sole
stia finalis et equinoctiales appellatur
maxima solis declinatio et secundum
tholomeum xxiii. gradum. et lx. minu
toz et almeone xxiii. gradum et 33
minutoz. Similiter primus punctum T. firmamento
dicitur capricorni dicitur punctum solistia
et yemalis et archus colubrum iterum transit
inter punctum illud et equinoctiale. de illa
maxima solis declinatione et equalis
priori maxime declinatione. Et illud quod dicitur
circuli transit per polos mundi et per prima notum.

Et dicitur de aliis
duobus circulis maio
ribus et per punctum
solis et equinoctiales
et per punctum notum
et per rationem.

Et dicitur de aliis
duobus circulis maio
ribus et per punctum
solis et equinoctiales
et per punctum notum
et per rationem.

Et dicitur de aliis
duobus circulis maio
ribus et per punctum
solis et equinoctiales
et per punctum notum
et per rationem.

Et dicitur de aliis
duobus circulis maio
ribus et per punctum
solis et equinoctiales
et per punctum notum
et per rationem.

Et dicitur de aliis
duobus circulis maio
ribus et per punctum
solis et equinoctiales
et per punctum notum
et per rationem.

Et dicitur de aliis
duobus circulis maio
ribus et per punctum
solis et equinoctiales
et per punctum notum
et per rationem.

puncta arietis & libere vnde sunt equinotialia
 vnde appellatur colupis distinguens eq
 notialia. **¶** Isti aut duo colupis inter se
 sunt supra polos mundi ad angulos rectos
 speciales. **¶** Signa quod polifitiorum & equino
 tialia faciunt canes & libra diebus. **¶** Sur
 sum itera alij duo circuli maiores & speciem
 mundi. si meridians & orizontis. **¶** Est aut
 meridians circulus quidam transiens per
 polos mundi & per centrum capitis xpi.
 & dicitur meridians. & ubique sit hunc id
 est tempore anni quo sol motu primi
 mobilis ad finem pervenit meridians.
 & illi meridies. consimili fore dicitur cir
 culus meridies. **¶** Vnde notanda quod ciuitates
 quas una magis accedit ad arietem
 quam aliam diversos hunc meridians hos
 & archus vero inter se inter duo me
 ridians & longitudine illorum duarum ci
 uitate. **¶** Si aut duo ciuitates eandem
 hunc meridians. tunc equaliter distant
 ab oriente & occidente. **¶** Orizontis est cir
 culus diuidens in se ipsum emissum a supe
 riori. vnde appellatur orizon. v. termi
 nator visus. dicitur etiam orizontis circulus in
 speciem. emissum dicitur ab eodem quod dicitur
 dicitur & supra speciem quod dicitur dicitur. **¶** Spe
 cium autem est duplex. orizontis. si rectus & obliquus.
 siue declinatus. rectus orizontis siue rectus
 speciem habent illi quorum centrum est equi
 notialia. quod illos orizontis est circulus transiens
 per polos mundi diuidens equinotiales
 ad angulos rectos speciales. vnde dicitur
 orizontis rectus & supra rectus. **¶** Obliquus
 orizontis siue declinatus hunc illi quibus poli mundi
 mundi eleuatur supra orizontem quod illos
 orizontis inter se equinotiales ad angu
 los impares & obliquos. vnde dicitur orizontis
 obliquus & speciem obliquus siue declinatus. **¶**
 Centrum autem capitis xpi per se & polus
 orizontis. **¶** Vnde ex his patet quod tanta est
 eleuatio poli mundi supra orizontem quanta
 est distantia centrum ab equinotiali quod
 sit patet. cum quibus die naturalibus vterque co
 lopus bis iungatur meridiano siue
 idem sit quod meridians. quod dicitur vno
 probatur etiam de reliquo. sumat quod quanta
 pars colupis distinguens polifitiorum
 quod est ab equinotiali usque ad polum
 mundi. sumat itera illa pars colupis ista
 quod est a centrum usque ad orizontem. cum centrum

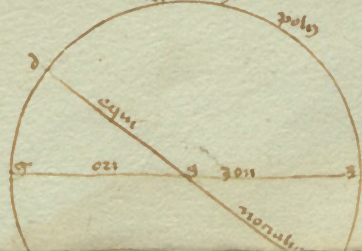
h. d. loca inter se
 sunt signa equino
 tialia & polifitiorum

capitulum hunc
 est equat arietem

sit polus orizontis. iste duo quare cum
 sunt quare eisdem colupis inter se sit equ
 les. si ab equalibus equalibus demat
 v. id est comune residua erunt equalia
 dempto quod communia. si quod est inter ce
 ntrum & polum mundi residua erunt equalia
 si eleuatio poli supra orizontem & declina
 tio centrum ab equinotiali.

recto de per circulis maioribus. dicitur
 dicitur & de quatuor parallelis mino
 ribus. notandum quod quod polus ex quo
 canes. l. polifitiorum finalis. in parte fir
 manenti describitur quod dicitur circuli qui
 ultimo de septem est a pole ex parte poliar
 tici. vnde appellatur circulus polifitiorum
 finalis siue supra dicta. & dicitur tempore
 canes atropos quod est quare quod pol
 tus in parte quare ad in se ipsum emissum
 in se ipsum a nobis. **¶** Sol ita ex quo
 in primo puncto capite xpi siue polifit
 cy venialis in parte firmamenti des
 cribit quod dicitur circuli qui ultimo distri
 bitur a pole ex parte poli antarctici
 siue vnde appellatur circulus polifitiorum
 venialis siue tempore venialis. quod tunc pol
 quare ad nos. **¶** Cum autem polus declinat
 ab equinotiali. quod polus zodiaci declinat
 a pole mundi. Cum quod mouetur & orita
 na supra zodiacus quod per octaua mo
 uetur circa axem mundi. & polus zodiaci
 mouetur circa polum mundi. iste quod cir
 culus qui describit polus zodiaci circa
 polum mundi archus. dicitur archus archus
 vero qui describit alter polus zodiaci
 circa polum mundi antarcticum dicitur circulus
 antarcticus. **¶** Quanta est etiam maxima
 plus declinatio ab equinotiali. tanta est
 distantia poli mundi ad polum zodiaci
 quod sit patet. sumatur colupis distinguens
 polifitiorum quod transiens per polos mundi &
 polos zodiaci. cum quod omnis quod vnde
 eisdem circuli inter se sunt equaliter. &
 hunc colupis quod est ab equinotiali usque
 ad polum mundi est equaliter quod quod est a primo
 puncto canes usque ad polum zodiaci. &
 ab illis equalibus dempto totum. archus
 quod est a primo puncto canes usque ad polum
 mundi. residua erunt equalia. si ma
 xima polus declinatio & distantia poli mun
 di usque ad polum zodiaci. **¶** Cum autem
 circulus archus si quibus supra patet quod dis
 tat a polis mundi. patet quod illa pars colupis
 quod est circa primum punctum canes circuli.

est circa primum punctum canes circuli

obliqua q̄ ad illa p̄ly
p̄ntis d̄ zodiaci q̄
d̄ h̄m̄n̄n̄ale
m̄d̄ d̄ p̄ p̄bulos p̄ d̄
ana filia p̄ p̄ p̄
al̄ p̄nt̄ op̄na p̄ p̄

post potest videri p̄ elongationes soligabi
la q̄ p̄ videri nō poterit de solig p̄ p̄ p̄
tate **Ex** huius ponit quidam i. f. f. f. f. f. f.
tam p̄ntis obliqua sub p̄dit aquang vna
Et virgily i. georgias ḡn̄o ḡn̄o q̄z az
dentis descendit stella corone q̄ storpi
ō existens nō videbatur dū sol sint i
storpione. occasus eliacus ē q̄ sol am
dit ad signū illud sui p̄ntia nō p̄mittit
videri huius **Ex** i. v. bezu p̄m̄ p̄ o. r.

4. equit de ortu o occasu signoz p
ut sumuntur ab astronomis o p̄ p̄
i p̄ p̄a p̄cta. Notadū q̄ q̄ ortu. l. occa
p̄ signū n̄ allud ē q̄ illaz p̄tez equino
tialis ortu q̄ ortu signo orienti. i.
ascendit supra orizonta. l. illaz p̄tez
equinotialis occidit q̄ occidit n̄ illo p̄
gno occidit. i. tendit ad occasu sub
orizonte Signū aut p̄te ortu d̄ r̄
quo maior p̄s arcu equinotial' ort
oblique. r̄ quo minor siml' itelligēdū
ē de occasu. **Et** sciendū q̄ i p̄ p̄a p̄
ta q̄z p̄te zodiaci nichoantes aq̄tuoz
p̄ntis duobus p̄lesticalibz o duobz
equinotialibz adquantur suis asē
sionibz o q̄z t̄p̄o q̄ sumit quarta
zodiaci i suo ortu. i. tanto t̄p̄o q̄ta
equinotialis continet p̄ntis
p̄ p̄ p̄ illaz quarta variantur n̄ h̄nt
equales ascensionez sic iā p̄ntis
Est aut regula quibz duo archus zo
diani oppo o equales equaliter distat
ab alio quatuoz p̄ntis iā dictoz equa
les h̄nt ascensionez. q̄z ē q̄ dicit lu
cany loquens de p̄ p̄ cathonis t̄p̄ia
v̄ez equinotiales m̄cant n̄ tanto
p̄ p̄ p̄z exit p̄ctor aut ap̄es donat
sua t̄mpa libe aut astre. i. virgo
ubet lentoz distare p̄ntis p̄z ḡ
minis t̄p̄o d̄ idem idem q̄ carchi
ng ardens humidy eḡloros. i. cap
corny n̄ plus leo tollatur vna
h̄or dicit lucany q̄ existētibz sub eq
nortial signa oppo equales h̄nt asē
sionez o occasus oppo aut signoz h̄nt
p̄ h̄nt v̄ezuz. sunt. li. ap̄. stor. tau.
sa. gemi. capricor. a. le. pis. viz. Et
nota dū q̄ nō v̄z argum̄tario talis
istis duo archus sunt equales o siml'
in p̄ntis ortu. o p̄ p̄ maior p̄s ortu

de vno q̄z de reliquo. Gille archus n̄q̄ po
stur aug maior p̄s p̄mp oriebatur
Instantia cuius argum̄tationis mani
festa ē i p̄tibz p̄dictaz quartaz. si ē
sumatur quarta p̄s zodiaci. q̄ ē ap̄n
cipio ap̄et v̄ p̄ i fine geminibz.
p̄mp maior pars oritur de quarta zo
diani q̄z de quarta equinotiale sibi ḡez
minabili o t̄n ille due quartē simul
ponitur. idem itelligē de quarta zodi
aci q̄z ap̄ncipio libe v̄ p̄ i fine p̄
ḡitah. h̄ ē si sumatur quarta pars
zodiaci q̄z ap̄ncipio canci v̄ p̄ i
fine virginis p̄mp maior pars ort
de quarta equinotialis q̄z de p̄ta zodi
aci illi continabili. o t̄n ille due
quartē simul ponitur. idem itelligē de
quarta zodiaci q̄z ap̄vno p̄ntis ca
p̄corny v̄ p̄ i fine pistū. **Et** i p̄ p̄a
aut obliqua sine d̄ctina due medietat
tes zodiaci adquantur suis ascensionibz.
medietates dico q̄ sumuntur aduobz p̄n
tis equinotialibz q̄ medietatē zodiaci
q̄z ap̄ncipio ap̄etis v̄ p̄ i fine vi
ginis oritur r̄ medietatē equinotial'
sibi ḡminabili. siml' alia medietatē
zodiaci r̄ reliqua medietatē equinoti
alis **Et** p̄ntis t̄n illaz medietatē suaz
ascensionez variantur. q̄z i illa medi
etatē zodiaci q̄z ap̄ncipio ap̄etis
v̄ p̄ i fine virginis p̄mp maior p̄s
oritur de zodiaco q̄z de equinotiali
t̄n ille due medietatē simul p̄p̄ozi
unt. **Et** q̄z ḡntis de reliqua medietatē
zodiaci q̄z ap̄ncipio libe v̄ p̄ i fine
pistū. p̄mpē maior p̄s oritur de equ
nortial' q̄z de zodiaco. o t̄n ille medietatē
t̄s simul op̄unt. **Et** p̄ p̄ instantia
manifesta q̄ argum̄tationē sup̄ d̄
ta **Et** archus aut q̄ subdit ap̄etis v̄ p̄
i fine virginis i p̄ p̄a obliqua m̄p̄nt
ascensionez sua o sup̄ ascensionez eozdy
archus i p̄ p̄a p̄cta. o archus q̄ subdit
libe v̄ p̄ i fine pistū i p̄ p̄a obliqua
augent ascensionez suaz sup̄ ascē
sionez eozdy archus i p̄ p̄a p̄cta. **Et**
Augent dico p̄ tantam quatitatem
i quarta archus suba d̄ntis ap̄eti mi
nut **Et** ex hoc p̄z q̄ duo archus opposti
equales i p̄ p̄a d̄ctin h̄nt ascensionez
suaz quatitē equales ascensionibz eoz
dy archus i p̄ p̄a p̄cta simul d̄ntis v̄
p̄ p̄. q̄z q̄nta ē ex vna p̄ d̄m̄p̄ntio
tanta ē aditio ex alia. **Et** regulam
quidēz ē q̄ quibz duo archus equales

o equalit' distantes ab altitudine punctoꝝ
 equinocialiu' reuales hnt asse fiones
 Ex pdict' pꝛ qꝛ dies naturalis snt ic
 qꝛ leg. e em' dies naturalis reuoluao eq
 nocialis cu' tanta parte suꝛ. qꝛta pol ite
 rea pꝛtransit motu pꝛpo qꝛta firma
 metuz. sꝛ cu' asse fiones archuud illoꝝ 3.
 Teuales vt pꝛ pꝛ pdicta tam i sꝛa pꝛ
 ta qꝛ i obliqua o penes additamenta illay
 asse fionu' gꝛde pꝛtur dies nales. & ne
 pꝛstatat ille dies epit reuales i sꝛa
 pꝛta pꝛ vniuz caꝛ. sꝛ pꝛ obliquitate
 zodiaci i sꝛa aut obliqua duabꝛ de cau
 sig. sꝛ pꝛ obliquitate opꝛontis obliqꝛ
 tate zodiaci. tria pꝛta assignari exte
 rioru' circuli pꝛta. Notadꝛ etia qꝛ pol e
 dens apꝛ pꝛto capꝛozu' pꝛpꝛtꝛ usqꝛ
 ad pꝛmꝛ pꝛnd canꝛi pꝛpꝛtꝛ firmame
 ti dꝛstribit i 82. paralellos. quꝛ etia
 paralelli o sꝛ no snt oꝛ circuli. sꝛ pꝛpꝛ
 cu' i h' no snt enꝛ pꝛstibilis vꝛ no qꝛta
 tuatur sꝛ circuli appellentur denumꝛo
 quoz duo snt tropic' & equinocialis
 itꝛm' iam dictos circulos dꝛstribit pol
 pꝛpꝛtꝛ firmameti dꝛstribit apꝛ pꝛto
 canꝛi pꝛ libꝛaz usqꝛ ad pꝛmꝛ pꝛntuz
 capꝛozu'. o isti circuli dieꝛ naturalis
 circuli appellant'. Qꝛ archꝛ aut qꝛ snt
 supꝛ opꝛoz snt archꝛ dieꝛ artificia
 liu'. archꝛ aut quꝛ snt sub opꝛoz
 snt archꝛ noctiu'. In sꝛa qꝛ pꝛta
 cu' opꝛoz transeat pꝛ polos mundi. di
 uidit omꝛ illos circulos i pꝛtes eqꝛles.
 vnde facti snt archꝛ dieꝛ. qꝛta snt
 archꝛ noctiu' apud existens sub eq
 nociali i pꝛta parte quatuorqꝛ parte
 sit pol pꝛmp e equinocialis. In sꝛa
 aut obliqua snt declinꝛ opꝛoz dꝛmꝛ
 dit polu' equinociali i duos pꝛtes eqꝛles
 vꝛ qꝛta pol e i altitudine pꝛntoꝝ eqꝛ
 nocialiu' tuc archꝛ dieꝛ. ad equinocialis
 archꝛ noctis o e equinocialis i vniuz pꝛta
 omꝛ e alios circulos diuidit opꝛoz obliqꝛ
 i pꝛtes reuales. ita qꝛ i obliqꝛ circuli quꝛ
 snt ab equinociali usqꝛ ad tropic' ca
 rꝛi maior e archꝛ dieꝛ qꝛ noctis oꝛ
 archꝛ supꝛ opꝛontis qꝛ sub opꝛontis. vꝛ
 i toto tempore quo pol mouetur apꝛ
 apꝛto pꝛ canꝛi usqꝛ ad fine vꝛgꝛmꝛ
 minoratur dies supꝛ noctis. o tunc pꝛ
 quanto pol magis excedit ad canꝛiꝛ

rōibꝛ aliꝛ circulis qꝛ snt int' equinociali
 tropic' capꝛozu' maior e archꝛ sub
 opꝛontis qꝛ supꝛ. vꝛ archꝛ noctis maior
 e archꝛ dieꝛ. o sꝛ pꝛpꝛtione minoratur
 dies supꝛ noctis o quanto circuli snt pꝛ
 pꝛntoꝝ tropic' hꝛmali tanto magis
 minoratur dies. Qꝛ vꝛ videtur qꝛ sꝛ
 matuz duo circuli equꝛ distantes ab
 equinociali ex duobꝛ partibꝛ qꝛta est
 archꝛ dieꝛ tunc tantu' e noctis tꝛallo o
 eqꝛ. Ex quo sequitur qꝛ sꝛ duo dies na
 turales snt matuz tꝛano equalit'. Dis
 tantes ab altitudo equinocialis pꝛntoꝝ i oppo
 sitis partibꝛ qꝛta e dies artificialis vꝛ
 tanta e noꝛ artificialis aliꝛ o eqꝛ sꝛ
 hor e quatu' ad vulgꝛ pꝛstabilitatem
 horizontis firmone. vꝛ e i pꝛ ad pꝛtione
 pꝛta qꝛ firmameti obliquitate zodia
 ci vꝛpꝛ dꝛmꝛat. Quatu' quꝛta pꝛta
 maior snt magis eleuatur supꝛ op
 ꝛozu' tanto maior snt dies stans
 quꝛ pol e i signis pꝛpꝛtionalibꝛ. sꝛ
 eqꝛ quꝛ pol e i signis australibꝛ tꝛto
 e magis minoratur dies supꝛ noctis
 Qꝛ Notandꝛ etia qꝛ pꝛ signa qꝛ snt
 apꝛtꝛ pꝛ canꝛi pꝛ libꝛaz usqꝛ ad fine
 pꝛntoꝝ hnt asse fiones snt snt
 i nꝛto maioru' asse fionibꝛ reliquoz
 pꝛ signoz qꝛ snt apꝛtꝛ pꝛ capꝛozu'
 pꝛ pꝛtꝛ usqꝛ i fine qꝛta noꝛ. vꝛ illa
 signa pꝛ dicta dꝛnt pꝛte opꝛ pꝛ obli
 qꝛ. vnde hꝛchang. pꝛta mecat obliqꝛ
 cadit alitꝛmꝛ canꝛi dꝛnt snt
 archꝛ sꝛ pꝛ signa nascitur pꝛ
 no dꝛstribit transeat pꝛto. Qꝛ
 quꝛ nobis e maxima dies i stat. sꝛ
 pole existente i pꝛtꝛ canꝛi tuc e
 die opꝛtꝛ illa pꝛ signa opꝛtꝛ
 dꝛpꝛt. e nocte aut pꝛ obliqꝛ opꝛ
 tꝛa. eqꝛ aut qꝛ quꝛ e nobis minima
 dies i anno. sꝛ pole existente i pꝛtꝛ
 capꝛozu'. tuc de die opꝛtꝛ illa
 pꝛ signa obliqꝛ opꝛtꝛ. e nocte aut
 pꝛ dꝛpꝛt. quꝛ aut pol e i altitudo pꝛ
 toꝝ equinocialiu'. tuc de die opꝛtꝛ
 tꝛa pꝛ dꝛpꝛt opꝛtꝛ opꝛa obliqꝛ
 de nocte snt snt. Qꝛ snt aut pꝛta pꝛ
 tꝛa pꝛ breuis. l. pꝛta snt dies. l. noꝛ.
 pꝛ signa opꝛtꝛ de die pꝛ pꝛ nocte
 hꝛ pꝛ pꝛtꝛ tꝛa nꝛ pꝛ breuitatem
 dieꝛ. l. noꝛ pꝛta. l. pꝛtꝛ opꝛtꝛ
 Qꝛ hꝛ coligitur qꝛ noꝛa snt pꝛ
 quo me dꝛt snt signa pꝛtꝛ tꝛa libꝛ.

die artificiali similz & nocte. 12. sit
 ore naturales. ¶ Quid aut sol est
 i' attemp^o equinoctioz. tunc opuntur
 de die ta signa directe & ta obliq^a
 de nocte similz. ¶ In orbz alijs circu
 lis qui sunt de latere equinoctiali
 l. ex parte australi l. aeternali. ma
 iorantur. l. minorantur dies. l. nocte
 s' q' plura. l. pauciora de die. l. de
 nocte.

equitur de diu'stat habitacud
 i' diu'sis locis. ¶ Notandū q' q'
 illig quibz cuncti e' in equinoctiali
 sol bis i' anno transt p' cuncti ca
 pit' eoz. s' quod e' i' principio apertis
 o' i' principio libri & tunc sunt illig duo
 alta polifiticia qm' sol e' directe sup'
 capita eoz. Sunt itm' illig duo yma
 polifiticia qm' sol e' i' p'mis p'ctis tunc
 o' cap'it' o' d'ni yma polifiticia: qz
 tunc sol ex'ns i' p'ctis p'dict' maxi
 me remouetur a cuncti cap'it' eoz
 ¶ Quid p' ex' dicit q' cu' h'nt h'ant
 p'mp equinoctiu' i' anno: 4^{or} h'nt
 polifiticia duo yma & duo alta. ¶ P'z
 etiā q' duos h'nt estatis. s' sole ex'nt
 i' altero p'ctoz equinoctiu'. l' p'p'e
 ¶ duos h'nt etiā h'ntes. s' sole ex'nt
 i' p'mis p'ctis cano' o' cap'it' o' d'ni p'
 p' Et hoc e' q' dicit alfragan' q' h'nt
 em'is & estis sunt illig e' q' d'z g'plex
 o'is: qz illa duo t'p'ora q' sit nob'is
 h'ntes & estis: sunt illig due h'nt
 mes. p' iam dicta exponitur ver' q'
 lucant. h'nt. s' d' p' h'ntes e' hunc cap'it'
 cu' quo circuli p' alti polifitici me
 diū signoz p'cutit ozbez s'bi em'
 apellat lucant circuli alti polifitici
 equinoctiales i' quo g'tingit duo alta
 polifiticia sub equinoctiali ex'ntibus
 ozbez signoz apellat zodiacū q' me
 diū. i. mediatu' h'nt e' diu'sus i' duo
 me'bra p'cutit. i. diuidit. ¶ Ex'nt
 bz sub equinoctiali g'tingit i' anno
 4^{or} umbra' Cu' sol e' in attemp^o p'ct'
 toz. tunc i' mane uocatur umbra eoz
 huc alz vsus accidit i' tunc h'nt e' q'
 i' meridie e' illig umbra p'pendiculari
 tu' sol sit sup' cap'it' eoz. Cu' aut sol

e' i' signis aeternali' tunc uocatur umbra
 eoz vsus astu' quod e' i' australibus
 tunc uocatur uocatur vsus aeternali' ¶ No
 ta d' e' q' illig opuntur occidunt ste
 lle q' sunt iuxta polos sic & q'bus d'z
 alijs habitantibus tunc equinoctiales
 vnde lucant. Tunc sup' ext'mo
 mouit romang h'ntes. Carne
 nos'z duos & quoz i' flexu' d' astu'.
 ¶ H'nt no totu' n'gr tam asp'it artho'.
 luc' & exigua ueloz ubi nocte boctis
 s' o'yd'z t'ngit' oceano r'ctos em'it
 t' d'os u'p' u'z p'. equo' p'ast' suo p'de
 tuzbat i' q' s'. Ergo cadit s' p'cta s'p'az
 ¶ Iustū aut n'p' ille stelle n' p'z
 t'ndit ad occasu'. v'g'ly h'nt uer'te
 nobis p'mp sublimis & d' d'ucting
 azis i' occidit' g'p'm'na d'ap'sing az
 thon. s' virg'ly i' geoz g'ra arthos
 occidit' m'ct'ent' & equ' t'ngit' d'ni
 dig' ad arthos equo' ex' p' s' s'p'
 ctat bo' p' am'q'z poloz. ¶ Illig aut
 quoz cuncti e' i' int' equinoctiale
 & p' p'ct' cano' g'tingit bis i' anno
 q' sol transt p' cuncti cap'it' eoz: qd'
 sit p'z i' intelligatur circuli p'p'ale
 lus sine e' d'istans ab equinoctiali
 transt' p' cuncti cap'it' eoz. i' s'
 circuli i'nter cat' zodiacū i' duobz
 locis eque distantibus ap' p'p'ale
 ¶ Sed q' ex'nt i' istis duobz p'ct' h'nt
 sit p' cuncti cap'it' eoz v' duos
 h'nt h'ntes. & duos estatis. q'moz
 polifiticia & 4^{or} umbra' s' e' ex'nt
 s' sub equinoctiali In talli s'ntim
 dicit quidaz arabiaz e' v' lucant
 loq'us de arabia' uenit'bz p'ct'na i'
 auxiliū p'p'cio dicit. p'ct'nd nobis
 arabes uenit'bz dozbe umbra' m'p'
 ti nemoz i' d' i' s'nt s'nt. qm' i' p'ct'
 s'nt i' aliquo t'p'ore ann' quoz e' p'
 ille umbra' d'exte: qm' s'nt s'nt q'z
 p'pendicularis quoz op'ctales quoz
 acciditales Sed quo uenit' roma
 circa t'p'it' cano' p'mp h'ntes
 umbra' aeternales. ¶ Illig aut
 quoz cuncti e' i' t'p'it' cano' p'mel
 i' anno transt sol p' cuncti cap'it'
 eoz. s' quod e' sol i' p' p'ct' cano' p'mel

Thora vna vng diey. tong anni &
 illig umbra ppendimlar. Tali situ
 dicitur ee aene auptas. Vn lucant
 vmbra nupz flecte. Et aene hor
 trelige t mudi vng diey. p p p d m
 tong anni iactur illig vmbra. atona
 lig. Illig vero quoz aenich t mter
 tropicu. canci o articu circulu: pl
 t p p t m d no hant p aenich ra
 pit coz. Et illig p m p iactur um
 bra v p a tona. qualis e fitg n p.
¶ Notadu eia q p q s m ethio
 pia. l. aliqua eig pars e nra tro
 picu car. s. p p e canci. Vn lucant
 ethiopuniz plud quod no p mter
 abulla signi f m regione poll. nisi
 popha lappo. vltima curuati pae
 dret unguila tauri. dicit q ibi su
 nnt signu equinoe ad duadecima
 p zodiacu o ad forma anul. p ma
 xima p s u e t signo q d denomiut
 Vn tauru cu s maiorz p s u sit
 t zodiacu. t m extendit pede suu al
 tra tropicu canci oita p mter ethi
 opia. l. nulla p mter p mter zodiacu p m
 mat eaz. **¶** Si em p mter tauri de q
 loquuntur auctor extendetur vsus
 equinoalez ut eet t d p mter a p mter
 l. alia signi. t mter p mter abare
 t. l. v g m e. l. aly signi q d p mter
 p circulos paralelo equinoiali
 circuductos p aenich caput coz o
 apertu p v g m e o alia signa
¶ S3 cu p hica r o h g g mter
 no cent ita dem g mter s m t p e
 rata tra nascentur habitabiliz p mter
 hor dicndu q illa pars ethiopiae
 e qua loquuntur auctor t sub equi
 noiali circulo etq p mter tauri de
 quo loquuntur lucant extenditur v
 s equinoiale. s. distinguit it signa
 cardinalia o regiones. Na signa
 cardinalia d mter t q b g duo g mter
 g mter polistia o i quibz duo g mter
 equinoia Regionis aut appellatur
 signa mtermedia. Et s hor p mter
 ethiopia sit subequinoiali no p mter
 tit ab aliqua regione s t m aduobz

cardinalibz. s. ariet o libra. Illig
 quoz quoz aenich e t artico circulo
 g mter t q b g die anni q aenich ra
 pitg coz est. id e t m pollo zodiacu
 o t mter hnt zodiacu sine eclipticam
 p opzonu. s. hor e q dicit alfruga
 n g p mter circulu zodiacu flectitur s
 p mter circulu emissipen. s. t mter firma
 mter t mter mouetur. circulu ou
 zont mter zodiacu instanti o t mter
 s mter maximu circulu. s. p mter t mter
 t p mter equales vnde stati medietas
 zodiacu emergit sup opzonu o reliq
 de p mter sub opzonu. s. h e quod di
 cit alfrugam q mter occidit p mter
 signa. s. o reliqua. s. op mter. t mter to
 ta equinoiali. **¶** Cu eia ecliptica
 sit opzo illoz pole exite t p p mter t mter
 est illig vng diey. 2 4. hor p mter o q mter
 i stans p mter nox. q t mter instanti sol t mter
 opzonu s. statim emergit oille g mter
 t mter illig q mter nox. **¶** Illig aut quoz
 aenich e mter circulu o pollu mter di
 g mter q opzo illoz t mter p mter zodia
 cu t mter p mter duobz equis distantibz
 ap mter p mter tauri o t mter p mter fir
 mam mter g mter q mter illa pars zodia
 cu t mter p mter p mter p mter sup op
 zont. Vn p mter q mter p mter t mter illa portio
 ne est vng diey g mter sine a nocte
 Vn si illa portio fuit ad q mter t mter vng
 signi. est ibi diey g mter vng sine t mter
 sine nocte. Et si ad q mter t mter duoz
 signoz est diey g mter duoz mter sine
 sine nocte est de inap mter. Similz g mter
 est eia mter q mter mter p mter abilla
 duobz p mter equis distantibz ap mter p mter
 cap mter p mter p mter sub opzo
 t. Vn quo sol e t mter portio t mter p mter
 est vna nox g mter sine die s mter
 illa nox breuis. l. magna p mter duoz
 q mter mter mter p mter. **¶** S mter
 na aut reliq p mter eig op mter o occidit
 p mter p mter op mter o occidit. op mter
 p mter p mter. s. tauru aut ariet. ap
 es ante p mter. p mter ante aq mter
 o t mter signa hys oppoita op mter p mter
 ordine occidit p mter p mter. ut p mter
 ante libra. libra ante virgine o t mter signa

hys opposita occidit dixite. Illi aut
 quoz remch e i pollo artuo qd g q ori
 zo illoz iddz e q equinoctial. Vn cum
 equinoctial i fferat zodiacu i ptes eq
 lig: sic d illoz ori orizo relinqt me
 dietat3 zodiaci sup. d p hqz i ffa. vnde
 cu pol decipnat p illaz medietate q
 e apncipio apct usqz i fine virgi
 nis: est vng dies qtinuig sine nocte
 d cu pol decipnat i reliqua medietate
 q e apncipio libe usqz ad fine pstru:
 est vna nox qtinua sine die q vna
 medietas totiq anni e vng dies arti
 ficialis e a medietate vna nox. o
 ita totiq anniq e vng p dies natural.
 Sz cu ibi unqz magr. 23. f. pol sub
 orizonte d p pmatuz videtur q illiq
 sit dies qtinuig sine nocte. nam d nob
 dies d p aut soliq ortu sup orizonte
 q hoc aut e qz ad vulgare pensuale
 no ei cu dies artificial' qntu ad p h m
 p o3. n aboztu pol usqz ad eiq ortu sup
 sub orizonte. q d d huc tim q lux
 v2 ibi e ppetua d d3 q aer ibi mibi
 li9 e p spissus. radi9 est pol debil' vru
 tibz i exoz magr d vapozbz ellevat:
 q g sume3 valeat d id aer no p p nat.

vident ptes. 4. i habitabilis p2 calore
 abhritabilibus vsus arone. Intelliga
 mur q a linea que distat a pollo
 artuo diuidens ptes. 4. p p quab
 pollo artuo i habitabilis p2 frigus
 abhritabilibus: q snt vsq equinoctial
 p istas duas lineas i intelligatur
 e. 6. lineas p allele equinoctiali oz
 culu dixite. q cu duabz p oibz diu
 dit ptes totales. 4. habitabile i. 7. p
 t. 6 q dnr. 7. climatu.

equi d diuisio. 7. climatu.

ymaginenu q p circulu qdas
 i superficie tpe directe suppositu equi
 noctiali d eiq superficie circumferen
 tiaz. p intelligatur a circulu i sup
 ficie tpe i suspens p p o3 d omne
 e p pollos mudi d eoz superficie. Isti
 2 circuli intpccant p p t. 2. loc ad
 angulos rectos spccales d diuidant
 tota tiaz i. 4. quantat qz vñ est
 nra habitabilis. illa. p q intpccant
 d p mirculu ductu abozte. Toc
 adentem i equinoctialis superficie d a
 p mirculu ductu abozte p
 pollo artuo ad equinoctiale circulu
 n tñ. itaz tota e habitabil. qm ptes
 illiq p p m3 equinoctiali i habitales. 3.
 p2 n m3 calore. s l2 part6 p p m3
 pollo artuo i habitabiles snt p2 n
 m3 frigiditate. intelligatur q vna
 linea hnam que distat ab equinoctiali di

11111111

